

Przydonica

Przydonica

Wieś Przydonica położona jest na Pogórzu Rożnowskim, przez jej obszar przebiega dorzecze, stanowiące dział wodny pomiędzy dopływami Dunajca i Białej. Przez środek wsi płynie potok o nazwie „Przydonianka” wpadający do Jeziora Rożnowskiego.

Pierwsze wzmianki historyczne dotyczące Przydonicy pochodzą z XIII wieku – stanowiła ona wówczas jedną miejscowość z sąsiednim Podolem i nosiła nazwę „Predanycza”. Na przełomie wieków nazwa ta ulegała zmianie jeszcze kilka razy i brzmiała następująco: Predanycza (1336), Przedanica (1358) i (1629), Przedanicza (1400), Przedonica (1768 Przydonica z Glinikiem), od 1888 Przydonica.

W XIV wieku Przydonica należała do rodu Rożnów, a przez pewien okres nawet do Zawiszy Czarnego. Była ona wówczas częścią tzw. „Klucza Rożnowskiego”. W XVI wieku we wsi został wybudowany Kościółek i utworzona parafia. Jednak już na początku XVII wieku administrację parafii powierzono proboszczowi z Podola, prawdopodobnie z przyczyn materialnych. Przełomowym rokiem w dziejach Przydonicy stał się 1683 rok – rok odsieczy wiedeńskiej. Wówczas to król Jan III Sobieski wracając do Krakowa, zmęczony trudami wojennymi na odpoczynek wybrał Przydonicę. Zobaczywszy wyludnioną wieś i zadowolony gościnnością jej mieszkańców, rozkazał kilku swym rycerzom osiedlić się w Przydonicy. Żegnając się podarował mieszkańcom wsi obraz Matki Bożej z Dzieciątkiem, który po dzień dzisiejszy słynie z licznych cudów i rzeszy pielgrzymów. Podanie głosi, że Sobieski zatrzymał się również pod okazałą lipą na szczycie przysiółka Glinik, obecnie w tym miejscu znajduje się kapliczka wotywna. Kolejne lata to era osadnictwa napływowego, którego ślady do dzisiaj pozostały w miejscowym dialekcie. W połowie XIX wieku wieś należała do „Klucza Zbyszyskiego”, którego właścicielem był Antoni Stadnicki.

W połowie XVII zaraza cholery spowodowała wymarcie prawie całej wsi. Opuszczone domostwa straszyły swym widokiem przez dziesiątki lat.

Kościół Parafialny - pierwotnie pod wezwaniem św. Katarzyny, obecnie p.w. Matki Bożej Różańcowej, św. Jana Kantego oraz Matki Bożej Pocieszenia, zbudowany został z drewna modrzewiowego w 1527 roku. Ściany zbudowane są w tradycyjnej dla budownictwa drewnianego konstrukcji zrębowej, natomiast wieża zapewne z XVIII w. ma konstrukcję słupową. Całość została oszalowana drewnem. Konsekrowany zapewne ok. 1580 r. Na przełomie XVI/XVII w. znajdował się czasowo w rękach heretyków. Restaurowany był trzykrotnie w latach 1826, 1892 i 1904. Prezbiterium zamknięte jest wielobocznie z zakrystią od północy. Szersza nawa prawie kwadratowa, z kruchtą od południa. Stropy w nawie są z zakrzywieniami i ozdobnymi kasetonami z malowanymi rozetami. W gotyckiej tarczy z 1530 roku wykrojonej w ośli grzbiet i profilowanej, znajduje się na belce krucyfiks oraz figury: Matki Bożej, św. Jana Ewangelisty i św. Marii Magdaleny. Do kościoła prowadzą troje drzwi: jedno ostrołukowe, z malowanymi tarczami herbowymi "Gierałt" i "Gryf" oraz malowaną kratownicą; drugie z wykrojem w trójliscie zamknięty oślim grzbietem; trzecie z wykrojem w ośli grzbiet, na drzwiach malowana skośna krata z rozetami na przecięciach i z napisem Paulus Carpentarius. Pod tym malowidłem widoczne są pierwotne malowidła z 1527 roku o motywach zwierzęcych. W świątyni na uwagę zasługują również: ambona rokokowa z drugiej połowy XVIII w. z obrazem Chrystusa na zapiecku: chrzcielnica z XIX w. z fragmentami renesansowego trzona XVI-XVII w. Na zewnątrz kościoła znajduje się dawna chrzcielnica kamienna, gotycka z I połowy XVI w. Za murem kościelnym znajduje się wart uwagi spichlerz murowano - drewniany z XIX wieku.

Fragmenty filmu promocyjnego z przełomu XX i XXI wieku.